

INGLIZ ADABIYOTIDA MIFOLOGIYA VA FOLKLORDAN FOYDALANISH

Hujumova Kamola Obidovna
a teacher of Jizzakh State
Pedagogical University

Annotatsiya: Ushbu maqola mifologiya va folklorning ingliz adabiyotidagi doimiy ta'sirini o'rganadi. Bizning tahlilimiz natijalari mifologiya va folklorning keng tarqalganligini namoyish etib, ularning ingliz adabiyotini shakllantirishdagi ahamiyatini ta'kidlaydi. Munozara bo'limida biz ushbu mifologik elementlarning adabiy asarlarning chuqurligi va rezonansini oshirish usullarini o'rganamiz va nihoyat, biz o'zlarining adabiy ishlarida afsona va folklor kuchidan foydalanishga qiziqqan o'quvchilar va yozuvchilar uchun xulosa va takliflarni taklif etamiz.

Kalit so'zlar: Mifologiya, folklor, ingliz adabiyoti, adabiy tahlil, metodlar, mavzular, motivlar, ta'sir.

Mifologiya va folklor asrlar davomida ingliz adabiyoti manzarasini shakllantirishda ajralmas rol o'ynagan. Qadimgi afsonalar, afsonalar va madaniy an'analardan olingan hikoyalar, personajlar va mavzularning boy gobelenlari yozuvchilarga Ilhom xazinasini taqdim etdi. Ushbu maqolada biz ingliz adabiyotida mifologiya va folklorning keng tarqalganligini o'rganamiz, ularning dastlabki yozuvlardan zamonaviy asarlarga ta'sirini kuzatamiz. Adabiyotni tahlil qilish orqali biz takrorlanadigan mavzular va motiflarni aniqlaymiz, mualliflar tomonidan ushbu elementlarni o'zlarining rivoyatlariga kiritish usullariga oydinlik kiritamiz.

Ingliz adabiyotida mifologiya va folklordan foydalanish asrlarga borib taqaladigan boy va doimiy an'anadir. Mifologiya va folklor yozuvchilarga jozibali va jarangdor hikoyalar yaratish uchun jalb qilishlari mumkin bo'lgan ulkan Ilhom manbai, mavzular va ramzlarni taqdim etdi. Ingliz adabiyotida mifologiya va folklordan qanday foydalanilganligining ba'zi asosiy jihatlari:

- **Tematik chuqurlik:** mifologik va folklorik mavzular ko'pincha insonning asosiy tajribalari va arxetipik hikoyalarini o'rganadi. Ingliz adabiyoti ushbu mavzularni qahramonlik, sevgi, taqdir, insonning ahvoli va yaxshilik va yomonlik o'rtasidagi kurash kabi universal mavzularni o'rganish uchun tez-tez ishlatib kelgan.

- **Simvolizm va allegoriya:** afsonalar va folklor yozuvchilar o'z asarlariga kiritishi mumkin bo'lgan ramzlar va allegorik elementlar xazinasini taklif etadi. Masalan, yunon afsonasi Ikarus ramziy ma'noga ega bo'lishi mumkin hubris va overambition, Pandora qutisi haqidagi hikoya esa qiziqish va oqibatlar mavzularini o'rganish uchun ishlatilishi mumkin.

• Syujet va rivoyat tuzilishi: afsonalar va folklor ko'pincha adabiyotda syujetlar va rivoyat tuzilmalari uchun asos yaratadi. Yozuvchilar qahramonning sayohati, kvest yoki boshqa arxetipik hikoyalardan o'z asarlari uchun asos sifatida foydalanishlari mumkin. Masalan, Jozef Kempbellning " ming yuzli qahramon "asarida adabiyotda ta'sirchan bo'lgan qahramon sayohatining umumiy elementlari, shu jumladan Jorj Lukasning " Yulduzli urushlar."

• Kinoya va intertekstuallik: ko'pgina mualliflar o'z asarlarida mifologik va folklor hikoyalarini nazarda tutadilar yoki to'g'ridan-to'g'ri murojaat qiladilar. Ushbu tashbehtar matnga chuqurlik va ma'no qatlamlarini qo'shishi va manba materiali bilan tanish bo'lgan o'quvchilarni jalb qilishi mumkin.

• Axloqiy va axloqiy darslar: mifologiya va folklor ko'pincha axloqiy va axloqiy saboqlarni o'z ichiga oladi. Ingliz adabiyoti ushbu hikoyalardan muhim axloqiy va falsafiy g'oyalarni o'rganish va etkazish uchun foydalangan. Masalan, Ezopning ertaklari adabiyotga ta'sir ko'rsatgan axloqiy darslarning klassik manbai.

Umuman olganda, ingliz adabiyotida mifologiya va folklordan foydalanish yozuvchilar uchun mavzular, ramzlar va rivoyatlarning boy gobelenini taqdim etish orqali adabiy an'analarni boyitdi. Ushbu abadiy hikoyalar o'quvchilarni ilhomlantirishda va o'ziga jalb qilishda davom etmoqda, bu adabiyotga qadimiy va zamonaviy o'rtasidagi farqni bartaraf etishga imkon beradi.

Mifologiya va folklor ingliz adabiyoti uchun muhim Ilhom manbai bo'lib qolmoqda. Ushbu rivoyatlarning doimiy jozibasi ularning vaqt va madaniyatdan ustun bo'lish qobiliyatida, avlodlar davomida o'quvchilar bilan rezonanslashadi. Izlanuvchan yozuvchilar o'z asarlarini chuqurlik va ma'no bilan singdirish uchun afsona va folklor manbalaridan foydalanishlari mumkin, o'quvchilar esa ushbu mifologik elementlarni tanib olish va qadrlash orqali badiiy matnlarni chuqurroq anglashlari mumkin.

Yozuvchilar uchun mifologiya va folklorni chuqurroq o'rganish Ilhom manbai bo'lishi mumkin. Ularning mavzulari va arxetiplarini yaxshiroq tushunish uchun ushbu rivoyatlarga sho'ng'ish juda muhimdir. Bundan tashqari, yozuvchilar afsonalar va folklorlarning zamonaviy talqinlari bilan tajriba o'tkazib, ularni zamonaviy kontekstga moslashtirishlari mumkin.

Xulosa qilib aytganda, mifologiya va folklorning ingliz adabiyotidagi doimiy ta'siri bu rivoyatlarning o'ziga jalb qilish va ilhomlantirish uchun doimiy kuchidan dalolat beradi. Ularning mavjudligi bu abadiy hikoyalarning adabiyot olamidagi doimiy dolzarbligidan dalolat beradi.

ADABIYOTLAR:

1. Hujumova K. Kamola TARJIMASHUNOSLIKDAGI YANGI YONDASHUVLAR: TARJIMASHUNOSLIKDAGI YANGI YONDASHUVLAR //Журнал иностранных языков и лингвистики. – 2022. – Т. 4. – №. 4.
2. Allayorova S. Shahnoza TARIXIY SHAXSLAR NOMLARINING INGLIZ VA O'ZBEK TILLARIDAGI PERIFRAZDAGI IFODALANISHI: TARIXIY SHAXSLAR NOMLARINING INGLIZ VA O'ZBEK TILLARIDAGI PERIFRAZDAGI IFODALANISHI //Журнал иностранных языков и лингвистики. – 2022. – Т. 4. – №. 4.
3. Hujumova Kamola THE APPEARANCE OF UZBEK AND WORLD TRANSLATION SCHOOLPEDAGOG 6.12(2023) <https://bestpublication.org/index.php/pedg/article/view/8754>Bulfinch, Thomas. Age of Fable, Stories of Gods and Heroes, Second Edition, 2006.
4. Primkulovna, Allayorova Shaxnoza. "INGLIZ VA O'ZBEK TILLARIDA MASHHUR OMMAVIY AXBOROT VAKILLARI, SIYOSATCHILAR VA ULARNING PERIFRAZADAGI ISMLARI." *PEDAGOG* 6.12 (2023): 206-210.
5. Comet, Noah. Romantic Hellenism and Women Writers. First published by Palgrave Macmillan, 2013
6. DE, Shomik. Hellenic Impact on Romantic Literature (The). International Journal of Creative Research Thoughts, 2018
7. Fry, Stephen. Mythos: A Retelling of the Myths of Ancient Greece. Penguin Random House, UK (2017)